

THEATRI VITÆ HUMANÆ, AVCTORE LAURENTIO BEYERLINCK, ARCHIPRESBYTERO ANTVERPIENSI.

LITTERA I & K.

* Asterisci Titulis sue Generalibus, sue secundariis, Rebusve sub iisdem contentis
prefixi, posterioris Auctary sunt indices.

Iactantia.

* EXEMPLĀ S. SCRIP̄TVRĀ.

A *DEFINITIO, ET ETYMOLOGIA.

ACTANTIA Graeca αἰσθάντια, αἰσθανεῖσθαι, vnde Aristoteli ἀισθάνειν, iactator dicitur. Est autem iactantia, quod veniret cum eo ad singulare certamen: & in ipso Duelo turpiter cecidit. 1. Reg. 1.7.

Iactatio est voluntas gestiōis, & se effērens insolentius, secund. Cic. lib. 4. Tusc. quest.

Iactare, vnde iactantia & iactator veniunt, proprie est frequenter iactare: Seneca: Dum lapillos iactaret in pteum. Aliquando volvere. Virgil. Atque illum tales iactanter petolare curas. Nonnunquam pro fatigare, concutere, vexare, affligere. Virg. Iactatos aquore tuto Troas reliquias Dñnam, atque immisit Achil. Et licet Seruius dicat, hoc interesse inter iatari & fatigari, quod iactamur mari, fatigamur terris; Virgiliano tamen exemplo satis apparent ridiculam esse huiusmodi differentiam, cum dicat Virg. Terris iactatus & alto.

Iactantia, Hebr. Gaon & Gaah, elatio, arrogancia, superbia, excellētia: quomodo quis excellit in oculis suis, & eximiūs coram aliis vult videri, quemadmodum qua iactat & effundit verba testantur sibi plus quam per eum tribuens: à verbo Gaah, gloriatus est, elatus est, eminuit, excelluit. De Deo diū, tēmper in optimam partem sumitur. De homine, distin-
tio est adhibenda. Pij in Deo gloriantur, & eiusdem beneficen-
tiam abunde prædican: impij vano gaudio tumidi seiplos tollunt in altum, vñ lapsu graviore ruant.

Est autem iactantia iuxta Aristor. peior quam Ironia, quia ex causa turpiori procedit, nempe cupiditate vanæ gloria, vel Dei exaltabo solium meum, & similis ero altissimo. I/a. 14. lucri. Et quamvis regulariter tantum sit peccatum veniale, tamē potest fieri mortale, si fiat cum iniuria Dei, aut pro-
ximi, aut de opere quod est mortale peccatum, vel ex moti- larem. 4.8.

L. B. Theat. vitæ Human. Tom. IV.

GAAI filius Obed, dicebat sociis: Quis est Abmilech, & quo est Sicheim, vt seruamus ei; Utinam daret aliquis populum istum sub manu mea, vt auferam, &c. Indic. 9.

SAMSON leonem manibus inermis laceravit, nec tamen tantam probitatem indicare voluit. Indic. 14.

GOLIATE Philisteus exprobrait exercitu Israël, vt alii quis veniret cum eo ad singulare certamen: & in ipso Duello turpiter cecidit. 1. Reg. 1.7.

ADONIAS filius Agith eleuabatur, dicens: Ego regnabo. Sed parum durauit regnum eius. 3. Reg. 1.

BENADAB Rex Syria, misit nuntios regi Israël, & ait: Hoc faciant mihi dij, & hoc addant, si suffecerit puluis Samariae pugillis omnis populi, qui sequitur me: sed pulchritus responsum est ei, ne glorieretur accinctus & quæ vt discinctus, &c. 3. Reg. 20.

Grandia verba & superba dixit Rapaces ex parte Regis Assyriorum, dicens: Nunquid liberauerunt dij gentium terram suam de manu regis Assyriorum, &c. 4. Reg. 18.

HOLOFERNES dixit Achior: Cum percuterimus omnes quasi hominem viuin, tunc etiam ipse, cum illis Assyriorum gladio interibis. Indic. 6.

AMAN inuitatus ad coniuvium Esther vocauit amicos & uxorem suam, & expouis illis magnitudinem diuitiarum suarum & filiorum, & quando apud reginam solus cum regre prandere debebat. Sed nota, quod suspensus fuit in crastino, in eadem trabe quam parauerat Mardochæo. Esther. D

ELIV dixit multa verba iactantia. Job. 3.2. ostendam vobis sapientiam meam.

Aperuit Elias verba regis Assyriorum: In fortitudine manus meæ feci, & sapientia mea incellexi, &c. Non fuit qui moueret pennam, & aperiret os suum & ganniret, &c. Esaias 10.

De Nabuchodonosor intelligitur ad litteram illud Esaiæ: Dicebas in corde tuo in oculum descendam, supra astra

Per Hieremiam dicitur de Moab: Sublimitatem eius & tamē potest fieri mortale, si fiat cum iniuria Dei, aut pro-
ximi, aut de opere quod est mortale peccatum, vel ex moti- larem. 4.8.

NABUCHODONOSOR rex Babylonis dixit tribus sociis Danielis, qui noluerunt statuam eius adorare: quis est

B b Deus